

Gf.IV.30.555/2012/4.

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Kókai Éva Ügyvédi Iroda (CÍM, ügyintéző: Dr. Kókai Éva ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (CÍME) felperesnek, a Honvédelmi Minisztérium Fegyverzeti és Hadbiztosi Hivatala (CÍM, ügyintéző: KÉPVISELŐ NEVE) által képviselt ALPERES NEVE (CÍME) alperes ellen 16 694 753 Ft kártérítés és járulékai megfizetése iránt indított perében a Szolnoki Törvényszék 2012. május 15-én meghozott 16.G.20.711/2011/19. számú ítélete ellen a felperes részéről 23. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - az állami adóhatóság felhívásában megjelölt módon és határidőben - 1 335 600 (Egymillió-háromszázharmincötezer-hatszáz) Ft feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság a 19. sorszámon meghozott ítéletével a felperes keresetét elutasította és a felperest arra kötelezte, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 635 000 Ft perköltséget, az államnak pedig - külön felhívásra - 900 000 Ft feljegyzett kereseti illetéket.

Az ítéletben megállapított tényállás szerint az alperesi ... területén található, a NÉV1 tulajdonában és a NÉV2 kezelésében lévő üzlethelyiséget (kantint) korábban a felperes üzemeltette, az alperessel megkötött, 2010. május 31. napjáig szóló bérleti szerződés alapján.

2010. május 5-én az alperes ajánlattételi felhívást tett közzé a fenti kantinnak a 2010. június 1-jétől 2012. május 31-ig terjedő időszakban - bérlet útján történő - hasznosítására. Az ajánlattételi felhívás 9. pontja - egyebek mellett - azt tartalmazta, hogy „a kiíró érvénytelennek nyilvánítja az ajánlatot, ha az ajánlattevő vagy az érdekkörébe tartozó más személy a pályázat titkosságát megsérti”.

Az ajánlattételi felhívás 10. pontja a pályázati eljárás eredménytelenné nyilvánításával kapcsolatos szabályokat, a 12. pontja pedig a titokvédelmi szabályokat és azok megsértésének szankcióit tartalmazták.

A felhívás 11. pontjában pedig a kiíró fenntartotta a jogát - egyebek mellett - arra, hogy a pályázati eljárást eredménytelennek nyilvánítsa (10. pont), továbbá, hogy a pályázati felhívást indokolás nélkül visszavonja a szerződés megkötéséig.

Az ajánlattételi felhívásra négyen nyújtottak be pályázatot, akik közül az egyik pályázó a felperes volt.

A pályázók közül a legmagasabb összegű bérleti díjat (évi bruttó 3 000 000 Ft) a **PÁLYÁZÓ1** pályázata tartalmazta, amely gazdasági társaság 2010. május 20-án került bejegyzésre a cégjegyzékbe. A társaság alapító tagjai ALAPÍTÓ TAG1 és ALAPÍTÓ TAG2 voltak, akik közül utóbbi a társaság képviselőjeként is bejegyzésre került.

A PÁLYÁZÓ1 pályázatát ALAPÍTÓ TAG1 ügyvezető nyújtotta be és írta alá, azonban a pályázatban a képviselőjeként ALAPÍTÓ TAG3 került megjelölésre.

A pályázók közül a második legmagasabb összegű bérleti díjat (évi bruttó 2 640 000 Ft) a PÁLYÁZÓ2 ajánlotta, amely gazdasági társaság 2003. évben alakult, tagjai pedig: **ALAPÍTÓ TAG3** beltág és **ALAPÍTÓ TAG2** kültág.

A **PÁLYÁZÓ2.** képviseletében a pályázatot **ALAPÍTÓ TAG3** nyújtotta be, akinek akkor **ALAPÍTÓ TAG2** a házastársa volt.

A felperes a pályázók közül a harmadik legmagasabb összegű bérleti díjat ajánlotta, ami évi bruttó 2 400 000 Ft volt.

A pályázatok bontására 2010. május 27-én került sor, amelyet követően az alperes telefonon arról tájékoztatta a felperest, hogy a pályázat nyertese a legmagasabb bérleti díjat megajánló **PÁLYÁZÓ1**, a 2. helyezett a **PÁLYÁZÓ2.**, a 3. helyezett pedig a felperes lett, akinek pályázati anyagából egy személyi igazolvány fénymásolata ugyan kimaradt, de mivel nem ő lett a nyertes, az alperes a hiánypótlás kiadását szükségtelennek tartotta.

A felperes a pályázat eredményét nem fogadta el, mivel véleménye szerint a pályázatok elbírálása során az alperes nem tartotta be a pályázati kiírás 9. és 12. pontjában foglaltakat, továbbá megsértette „Az állami vagyonnal való gazdálkodásról” szóló 254/2007. (X.4.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 36. §-ának (8) bekezdésében és a 43. §-ának (1) és (2) bekezdésében előírt szabályokat azzal, hogy a pályázat 1. és 2. helyezettjei között fennálló személyi összefonódást nem tárta fel és arra tekintettel a pályázataikat nem nyilvánította érvénytelennek.

A felperes állítása szerint jogszabálysértést követett el az alperes azzal is, hogy nem biztosította számára a hiánypótlás lehetőségét.

Az alperes a felperes kifogásait nem találta megalapozottnak, ezért a pályázaton nyertesnek nyilvánított PÁLYÁZÓ1 -vel megkötötte a bérleti szerződést.

A felperes a keresetében összesen 16 694 753 Ft kártérítés és járulékai megfizetésére kérte az alperest kötelezni.

Állította, hogy az alperes jogellenes és felróható magatartása következtében vesztette el a kátrin üzemeltetési jogát, amellyel okozati összefüggésben 643 999 Ft tényleges vagyoni kára, 1 000 000 Ft nem vagyoni kára, 2011. május 25-ig számítottan pedig 15 050 754 Ft elmaradt haszna keletkezett, amelyet az alperes a Ptk. 339. §-a alapján köteles számára megtéríteni.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

A pályázat 1. és 2. helyezettei közötti tulajdonosi kapcsolat fennállását nem vitatta, azonban állította, hogy ez a körülmény önmagában még nem alapozza meg a kártérítési felelősségét.

A felperes ugyanis csupán állította, de semmivel nem bizonyította, hogy a **PÁLYÁZÓ1** és a **PÁLYÁZÓ2**. egymást kölcsönösen tájékoztatták az ajánlataikról, ezáltal pedig megsértették a Rendelet 43. §-ának (1) bekezdésében foglaltakat.

Hivatkozott az alperes arra is, hogy a titoksértés a titoknak a titok-birtokosi körön kívülre jutását jelenti, ami a jelen esetben nem állapítható meg, hiszen mind a **PÁLYÁZÓ1**, mind pedig a **PÁLYÁZÓ2**. titok-birtokosi körön belülnek minősül.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét alaptalannak találta.

A keresetet elutasító ítélete indokolásában rámutatott, hogy a pályázati felhívás nem zárta ki, hogy a pályázaton ugyanazon székhellyel vagy telephellyel, illetőleg részben azonos tulajdonosi körrel rendelkező cégek induljanak, ezért önmagában a tulajdonosi kapcsolat fennállása alapján a felperes részéről állított titoksértést nem lehetett megállapítani. A részben azonos tulajdonosi szerkezet fennállásán túl pedig a felperes a titoksértés megvalósításának igazolására más bizonyítékot nem jelölt meg.

Kifejtette továbbá, hogy az ajánlattételi felhívás 11. pontjában az alperes fenntartotta magának a jogot, hogy a szerződés megkötéséig a pályázati felhívást indokolás nélkül visszavonja, továbbá, hogy a pályázati eljárást eredménytelennek nyilvánítsa.

Ez pedig azt jelentette, hogy az alperesnek a pályázat nyertesével sem volt szerződéskötési kötelezettsége, amiből az következik, hogy az alperes akkor sem lett volna köteles a felperessel szerződést kötni, ha a **PÁLYÁZÓ1** és a **PÁLYÁZÓ2**. pályázatait érvénytelennek nyilvánítja és a két céget kizárja a pályázati eljárásból.

Rámutatott arra is, hogy az ajánlattételi felhívás 10. pontjába az alperes belefoglalta a Rendelet 42. és 43. §-ában előírtakat is, amelyre tekintettel bizonyított titoksértés esetén lehetősége lett volna arra, hogy az egész pályázati eljárást eredménytelennek nyilvánítsa.

Ennek következtében pedig teljes bizonyossággal nem lehetett azt megállapítani, hogy amennyiben a felperes által hivatkozott jogszabálysértések miatt a

PÁLYÁZÓ1, valamint a **PÁLYÁZÓ2**. kizárásra kerül, úgy az alperes a felperessel kötött volna bérleti szerződést.

Mindezekből pedig az elsőfokú bíróság azt a jogi következtetést vonta le, hogy az alperes terhére jogellenes magatartást nem lehetett megállapítani, ezáltal a felperes kártérítési igényének hiányzott a jogalapja. A kereset jogalapjának megalapozatlansága következtében pedig az elsőfokú bíróság az összecszerűség vizsgálatát mellőzte.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben annak a keresetében foglaltak szerinti megváltoztatását kérte.

Előadta, hogy a keresetében a pályázati kiírás 9. és 12. pontjában foglaltak megsértésére hivatkozott, amely szabályok a titoksértéssel kapcsolatos rendelkezések megsértése esetére nem az egész pályázati eljárás eredménytelenné nyilvánítását, hanem a szabályszegő pályázó pályázatának az érvénytelenné nyilvánítását írták elő.

A felperes érvelése szerint ugyanez a megállapítás vonható le a Rendelet 42. §-ának (4) bekezdésébe, valamint a 43. §-ának (1) és (2) bekezdéseibe foglalt rendelkezések helyes értelmezéséből is azzal az eltéréssel, hogy a jogszabály csupán lehetőségként, a pályázati

kiírás azonban kötelező szankcióként írta elő az alperes számára a titoksértést elkövető pályázó pályázatának érvénytelenné nyilvánítását.

Mindezekre tekintettel pedig téves az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása, hogy a titoksértés megállapítása az egész pályázati eljárásnak az eredménytelenné nyilvánítását eredményezte volna.

A felperes álláspontja szerint ugyancsak tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság az ítélete indoklásában, hogy a felperes csupán állította, de nem bizonyította a titoksértési szabályok megsértését.

Az a tény ugyanis, hogy a pályázat 1. helyezettjének képviselője és tulajdonosa a 2. helyezett cégnek is résztulajdonosa, továbbá a képviselőjének házastársa volt, minden további vizsgálódás nélkül bizonyítja a titoksértés megtörténtét, amit alátámasztott az a körülmény is, hogy a két cég pályázati anyaga tartalmát tekintve szinte szóról szóra megegyezett egymással és a küllem tekintetében is „kísérteties” hasonlóságot mutatott.

A felperes véleménye szerint helytelenül hivatkozott az elsőfokú bíróság a kereset elutasításának indokaként arra is, hogy az alperesnek a pályázati kiírás 11. pontjában foglaltak alapján lehetősége lett volna arra, hogy a pályázati felhívást indoklás nélkül visszavonja, illetve a pályázati eljárást eredménytelenné nyilvánítsa.

A felperes álláspontja szerint ebben a körben nem a kiírásban megfogalmazott lehetőségnek, hanem annak a ténynek kellett lehetőséget tulajdonítani, hogy az alperes ezzel a jogosultságával nem élt és az eljárás során kihallgatott

TANÚ1 tanúvallomása szerint ezzel nem is kívánt élni, mivel az alperes elsődleges érdeke a helikopterbázis területén dolgozó több száz ember ellátásának a biztosítása volt.

Sérelmezte a felperes a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a döntése meghozatala során teljes egészében figyelmen kívül hagyta a ... Ügynöksége által 2012. június 12-én írt levélben foglaltakat, amelyben az alperes felettes szerve maga állapította meg, hogy az alperes a pályázat 1. és 2. helyezettje közötti személyi kapcsolat figyelmen kívül hagyásával jogszabálysértést követett el.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltség fizetésére kötelezését kérte.

Álláspontja szerint téves a felperesnek az a fellebbezési állítása, amely szerint a pályázat 1. és 2. helyezettje közötti tulajdonosi, illetőleg hozzátartozói kapcsolat ténye önmagában megalapozta a titoksértés megállapítását. Hangsúlyozta, hogy azonos tulajdonosi szerkezetű cégek esetében a titoksértés nem is értelmezhető, hiszen ilyen esetben mindenki a titokkörön belül van, ezáltal senki nem minősülhet illetéktelen, a titokkörön kívüli személynek.

Az alperes véleménye szerint ugyancsak alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy az alperes felettes szerve megállapította a pályázati eljárás szabálytalanságát.

Ezzel összefüggésben utalt arra, hogy a felperes által megjelölt ... ügynökség 2010. december 31. napjával megszűnt, jogutóda pedig a jelen perben az alperes képviselőjét

ellátó ... lett. Az e szervezetek által elrendelt vizsgálatok pedig nem találtak olyan szabálysértést, amely kihatott volna a pályázati eljárás egészének szabálytalanságára. Megjegyezte, hogy a ... ellenőrzésre szakosodott szerve (...) is vizsgálta a perbeli pályázati eljárást, de ők sem találtak olyan mértékű szabálytalanságot, amely miatt be kellett volna avatkozniuk az eljárásba.

Az ítéletábrának a Pp. 256/A. §-a (3) bekezdése szerinti felhívására a felek egyike sem kérte az ügyben tárgyalás tartását, ezért az ítéletábra a Pp. 256/A. §-ának (4) bekezdése alapján - utalva a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontjára - a felperes fellebbezését tárgyalás tartása nélkül bírálta el.

A fellebbezés alaptalan.

Az ítéletábra megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a tényállást a megalapozott döntéshez szükséges mértékben feltárta, az általa helyesen megállapított tényállás alapján pedig érdemben helyesen utasította el a felperes keresetét.

Az érdemben helyes döntés indokaival azonban az ítéletábra csak részben értett egyet.

Az ítéletábra megállapítása szerint ugyanis a felperes részéről állított titoksértést a perben beszerzett bizonyítékok helyes értékelése és mérlegelése alapján bizonyítottanak kellett tekinteni.

Az elsőfokú bíróság részéről megállapított, nem vitás tényállás szerint a

PÁLYÁZÓ1 pályázati anyagában a cég ügyvezetőjének képviselőjeként az a **ALAPÍTÓ TAG3** került feltüntetésre, aki a pályázaton 2. helyezett

PÁLYÁZÓ2-nek is képviselője és beltagja volt.

A pályázaton 1. és 2. helyezettnek kihirdetett két cégnek tehát nem csupán a tulajdonosai voltak részben azonosak, hanem a képviselőket is ugyanaz a személy látta el, akinek a képviselő megfelelő ellátásához nyilvánvalóan ismernie kellett mindkét általa képviselt cég pályázatának tartalmát.

Ezért a felperes részéről állított titoksértés megvalósulását - ellentétben az elsőfokú bíróság megállapításával - a perben bizonyítottanak kellett tekinteni.

A felperesnek azonban ahhoz, hogy a kártérítési igényét a bíróság megalapozottnak fogadja el, a pályázati szabályok megsértésén túl azt is bizonyítania kellett (volna), hogy a keresetében megjelölt kára az alperes jogellenes magatartásával okozati összefüggésben keletkezett.

Ebben a körben pedig nem annak kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy a titoksértéshez a pályázati kiírás, illetőleg a Rendelet előírásai milyen szankciót fűztek, hanem annak, hogy a pályázati kiírás 11. pontjában foglaltak alapján az alperest megillette az a jog, hogy egyetlen pályázóval se kössön szerződést.

Az alperest szerződéskötési kötelezettség nem terhelte sem a pályázati kiírás, sem a Rendelet alapján, ezáltal a bérleti szerződés közte és a pályázat nyertese között csak a két fél kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítása alapján jöhetett volna létre.

A pályázat tehát csupán esélyt jelentett a pályázók számára a szerződéskötésre, bizonyosságot azonban még a pályázaton nyertes pályázó számára sem.

Tény, hogy a pályázati szabályainak megsértésével az alperes rontotta a felperes esélyeit a tekintetben, hogy a pályázat kiírója vele kösse meg a bérleti szerződést.

Annak következtében azonban, hogy a pályázati kiírás alapján a kiíró alperes abban az esetben is jogszerűen megtagadhatta volna a felperessel való szerződés kötést, ha a titoksértésre hivatkozással a **PÁLYÁZÓ1** és a **PÁLYÁZÓ2.** pályázatait érvénytelennek nyilvánítja, nem állapítható meg okozati összefüggés az alperes jogellenes magatartása és a felperes részéről a keresetben érvényesített kárigények között.

A fentiekből következik, hogy az elsőfokú bíróság érdemben helyesen állapította meg, hogy a felperes kártérítési igényének a jelen esetben hiányzik a jogalapja, annak indokaként azonban helyesen nem a jogellenesség, hanem az okozati összefüggés hiányát kellett megjelölni.

Alaptalanul hivatkozott a felperes a fellebbezésében arra, hogy a pályázati kiírás 11. pontjában foglaltak vizsgálata körében nem a kiírásban biztosított lehetőségnek, hanem annak a ténynek kellett jelentőséget tulajdonítani, hogy az alperes nem élt és nem is kívánt élni ezzel a jogosultságával.

Azt ugyanis, hogy az alperes a **PÁLYÁZÓ1** és a **PÁLYÁZÓ2.** pályázatának érvénytelenné nyilvánítása esetén sem élt volna a pályázati kiírás 11. pontjában számára biztosított lehetőséggel, sem TANÚ1 tanúvallomása, sem a perben rendelkezésre állt egyéb bizonyítékok alapján nem lehetett megalapozottan megállapítani.

Mindezekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - az indokolásának a jelen határozatban foglaltak szerinti részbeni módosításával - a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

A felperes fellebbezése eredménytelen maradt, ezért a felperes a jogi képviselője ügyvédi munkadíjából származó saját másodfokú perköltségét a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése alapján maga köteles viselni.

Az alperes jogi képviselőjeként eljáró KÉPVISELŐ NEVE őrnagy a jogtanácsosi minőségét az eljárás során nem igazolta, az iratokhoz A/7. alatt csatolt meghatalmazásból pedig azt lehetett megállapítani, hogy KÉPVISELŐ NEVE nem jogtanácsosként, hanem a ... állományába tartozó jogász főtisztként képviselte az alperest, ezért részére - a Pp. 67. §-ának (2) bekezdésében foglaltak ellenére - jogtanácsosi munkadíjat nem lehetett megállapítani.

(Az elsőfokú bíróság ítéletének a perköltség viselésre vonatkozó rendelkezését a felperes a fellebbezésében külön nem támadta, ezért annak megváltoztatására az ítéletábrának nem volt lehetősége, figyelemmel a Pp. 228. §-ának (4) bekezdésében és a 253. §-ának (3) bekezdésében foglaltakra.)

„Az illetékekről” szóló, többször módosított 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdésében és a 15. §-ának (1)-(3) bekezdéseiben foglaltak alapján az ítéletábra ugyancsak a pereszes felperest kötelezte a részére az elsőfokú eljárásban engedélyezett illetékfeljegyzési jog folytán előzetesen le nem rótt fellebbezési eljárási illetéknek az állam javára történő megfizetésére.

Debrecen, 2013. május 21.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit sk. a tanács elnöke, Dr. Szűcs Lajos sk. előadó bíró,
Szilágyiné Dr. Karsai Andrea sk. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -